

Úrskurður aga- og úrskurðarnefndar KSÍ

Ár 2020, mánudaginn 16. nóvember, er fundur haldinn í aga- og úrskurðarnefnd KSÍ á skrifstofu Knattspyrnusambands Íslands í Laugardal, Reykjavík, af nefndarmönnum Sigurði I. Halldórssyni, Þresti Ríkharðssyni og Halldóri Frímanssyni.

Fyrir er tekið málið nr. 11/2020:

Knattspyrnufélag Reykjavíkur
gegn
Knattspyrnusambandi Íslands

Gögn málsins merkt nr. 1-8 liggja frammi. Er nú í nefndinni kveðinn upp svofelldur

ÚRSKURÐUR:

I.

Kærandi:

Knattspyrnufélag Reykjavíkur,
kt. 700169-3919
Frostaskjólí 2, Reykjavík
Fyrirsvarsmaður: Jónas Kristinsson

Kærði:

Knattspyrnusamband Íslands
kt. 700169-3679
Laugardalsvelli, 104 Reykjavík
Fyrirsvarsmaður: Klara Bjartmarz

Mál þetta er mótttekið af skrifstofu KSÍ 3. nóvember 2020. Kærða var gefinn kostur á að skila greinargerð innan viku með bréfi dags. 4. nóvember. Greinargerð barst frá kærða innan frestsins þann 11. nóvember sl.

Kröfur:

Af hálfu kæranda er krafist að ákvörðun stjórnar KSÍ frá 30. október 2020 um að hætta keppni í Íslandsmótum og bikarkeppni KSÍ verði felld úr gildi.

II.

Ekki er ágreiningur milli aðila um málavexti og verða þeir eingöngu reifaðir stuttlega.

Þann 17. júlí 2020 setti stjórn Knattspyrnusambands Íslands (hér eftir „KSÍ“) reglugerð um viðmiðanir og sérstakar ráðstafanir vegna heimsfaraldurs kórónuveiru, eða svonefnda Covid reglugerð. Í Covid reglugerðinni voru m.a. settar fram reglur um hvernig ljúka skuli mótum takist ekki að leika alla leiki innan þess tíma sem niðurröðun gerði ráð fyrir við upphaf mótis

og þá voru síðustu mögulegu mótlok ákveðin þann 1. desember 2020. Þegar reglugerðin var sett þá hafði faraldurinn þegar haft margvísleg áhrif á mótahald á vegum KSÍ og m.a. tafið upphaf móta.

Í ljósi hertra sóttvarnaáðgerða vegna kórónuveirufaraldursins var öllu mótahaldi á vegum KSÍ frestað um viku þann 7. október 2020 en í kjölfar þess tóku við frekari frestanir m.t.t. sóttvarnaáðgerða. Þann 30. október 2020 var reglugerð nr. 1051/2020 um takmörkun á samkomum vegna farsóttar birt. Með reglugerðinni var m.a. lagt bann við íþróttaiðkun frá 31. október til og með 17. nóvember 2020.

Á fundi stjórnar KSÍ 30. október 2020 var tekin ákvörðun um að hætta keppni í Íslandsmótum og í bikarkeppnum karla og kvenna og ákveðið að úrslit færu eftir þeim reglum sem settar höfðu verið með Covid reglugerðinni sem og niðurstaða um færslur á milli deilda og þátttökurétt liða í Evrópukeppni 2021.

III.

Af hálfu kæranda er byggt á því að stjórn KSÍ hafi verið óheimilt að setja Covid reglugerðina þar sem hún fari gegn lögum sambandsins og rekist að auki á við aðrar reglugerðir. Þannig geti stjórn KSÍ aðeins sett reglugerðir til framkvæmdar á lögum KSÍ. Stjórnin geti hins vegar ekki sett reglur sem fara gegn lögum KSÍ eða einhliða breytt lögum. Þá verði að telja að stjórnin geti ekki breytt reglugerðum sem þingið hafi sett.

Vísar kærandi til 33.4. gr. laga KSÍ:

Í öllum landsdeildum karla og kvenna er leikin tvöföld umferð og leikur hvert lið tvo leiki gegn hverju hinna liðanna, heima og heiman. Keppnin er stigakeppni.

Þá vísar kærandi enn fremur til 33.5. gr. laga KSÍ:

Öll knattspyrnumót og knattspyrnuleikir skulu fara fram samkvæmt lögum þessum og reglugerð KSÍ um knattspyrnumót og leitast skal við að þau séu í samræmi við móta- og keppendareglur ÍSÍ, svo og starfsreglur knattspyrnuráða, sem samþykktar hafa verið af viðkomandi héraðssambandi og staðfestar af KSÍ

Að mati kæranda geti stjórn KSÍ ekki sett reglugerð sem heimili aðra útfærslu á knattspyrnumótum sambandsins en lög þess tilgreina. Lög KSÍ heimili hvorki né geri ráð fyrir því að úrslit móta ráðist á annan hátt en samkvæmt stigakeppni þar sem lið mætast í tvöfaldri umferð, þar sem hvert lið mætir hverju hinna liðanna tvívegis, heima og að heiman.

Í lögum og reglugerðum KSÍ sé gert ráð fyrir því að hægt sé að bregðast við þegar meiriháttar atvik verða og leikur eða eftir atvikum leikir verða ekki spilaðir. Þannig segir í 15.6. gr.

„Farist kappleikur fyrir eftir ákvörðun dómara eða mótanefndar vegna veðurs, ástands vallar eða annarra óviðráðanlegra orsaka eða leik er hætt áður en fullum leiktíma er náð skal dómari tilgreina ástæður í skýrslu til mótanefndar. Mótanefnd skal að teknu tilliti til aðstæðna ákvarða hvort úrslit skulu standa sé leikur flautaður af áður en fullum leiktíma er náð, leikur skuli leikinn í heild að nýju eða hann leikinn frá þeirri mínútu er dómari flautaði leik af. Miðað skal við að leik sé framhaldið frá þeirri mínútu sem honum var hætt, ef við verður komið og þá skv. forsendum um þátttöku leikmanna sem mótanefnd ákveður. Sé

leikaðili í söku skal mótanefnd taka tillit til þess við ákvörðun sína um hvort úrslit skuli standa ef leikur er flautaður af áður en fullum leiktíma er náð, leikur skuli leikinn í heild að nýju eða hann leikinn frá þeirri mínútu er dómari flautaði leik af. Hafi leikur ekki verið flautaður á skal hann fara fram næsta dag sem fær þykir og við verður komið.“

Sé hér beinlínis gert ráð fyrir því að farist leikur fyrir vegna óviðráðanlegra orsaka og hafi leikur ekki verið flautaður á þá skuli hann fara fram næsta dag sem fær þykir og við verður komið

Þá hafi stjórn KSÍ ekki heimild til þess að breyta formi stigakeppni né heldur að ákvarða hlutfallstölu stiga eða fara nokkra aðra leið til þess ráða úrslitum Íslandsmóta eða bikarkeppni. Gildi þar einu hver atvik séu enda hafi stjórn KSÍ enga heimild til að víkja lögum sambandsins til hliðar, hvorki tímabundið né varanlega. Einungis þing sambandsins sé til þess bært.

COVID-reglugerð stjórnar KSÍ fari með skýrum hætti gegn lögum KSÍ og þá um leið gegn því sem félögin hafa sjálf sett sér sem leikreglur á þingi sambandsins. Telur kærandi af sömu ástæðu ljóst að dagsetningin 1. desember 2020 hafi enga þýðingu. Ekki sé að finna heimild fyrir stjórn KSÍ að breyta lokadegi Íslandsmótsins. Ákvæði greinar 44.1. veitir stjórn KSÍ enga heimild til að fara gegn skýrum ákvæðum laga KSÍ.

Þá hafi meginþorri stjórnarmanna verið vanhæfir til að taka ákvörðunina þann 30. október 2020 vegna tengsla við félög sem hafi haft hagsmuni af hinni kærðu ákvörðun, sbr. m.a. formaður og varaformaður stjórnar KSÍ. Um þetta vísar kærandi til 1. og 6. t. stjórnarsýslulaga. Þetta leiði til vanhæfis stjórnarinnar í heild á þeim fundi er ákvörðunin var tekin.

IV.

Kærða var gefinn kostur á að skila greinargerð innan viku og barst svar þann 11. nóvember sl.

Af hálfu kærða er aðallega gerð krafa um frávísun málsins. Kærði vísar til þess að stjórnkerfi KSÍ sé skýrt um hlutverk og valdsvið einstakra eininga innan þess. Samkvæmt 7. gr. laganna fari Knattspyrnuþing KSÍ með ædsta vald í málefnum KSÍ og seti nauðsynleg lög. Stjórn KSÍ fari með ædsta vald í málefnum KSÍ á milli knattspyrnuþinga.

Hlutverk og starfssvið stjórnar KSÍ sé nánar skilgreint í 17. gr. laganna og sé sérstaklega tekið fram í 2. mgr. 17. gr. að það sé hlutverk stjórnar KSÍ að hafa „eftirlit með því að lög KSÍ, reglugerðir KSÍ og leikreglur séu haldin og getur hún vísað brotum aðila til aga- og úrskurðarnefndar KSÍ.“

Um hlutverk og valdsvið aga- og úrskurðarnefnda sé fjallað í 7. kafla laganna. Er hlutverk nefndarinnar að taka ákvarðanir um „viðurlög skv. lögum þessum, reglugerðum KSÍ og aga- og úrskurðarreglum KSÍ gegn aðildarfélögum, forráðamönnum, leikmönnum, þjálfurum, starfsmönnum, umboðsmönnum og öðrum þeim, sem eru innan vébanda aðildarfélaga KSÍ.“

Þau viðurlög sem lögin kveði á um að aga- og úrskurðarnefnd geti lagt á séu í 40. gr. laganna og varði viðurlög gagnvart einstökum aðildarfélögum og einstaklingum. Lögin veiti ekki aga- og úrskurðarnefnd heimild til þess að ógilda ákvarðanir stjórnar KSÍ svo sem kærandi krefst.

Kærði vísar einnig til 39. gr. laga KSÍ en þar er fjallað um lögsögu aga- og úrskurðarnefndar og áfrýjunardómstóls. Í gr. 39.1. komi fram að lögsagan taki til þeirra mála sem koma upp innan vébanda Knattspyrnusambands Íslands, sem varða lög og reglugerðir KSÍ eftir því sem við á.

Í gr. 39.2. segi orðrétt „*skulu öll ágreiningsmál gagnvart aðildarfélögum KSÍ, forráðamönnum félaganna, leikmönnum, hjálffurum, liðsstjórum, umboðsmönnum og öðrum þeim sem eru innan vébanda aðildarfélaga KSÍ rekin fyrir aga- og úrskurðarnefnd KSÍ og áfrýjunardómstól KSÍ nema það sé sérstaklega heimilað í lögum eða reglugerðum KSÍ að reka málið fyrir nefndum innan KSÍ. Aldrei skal heimilt að reka ágreiningsmál vegna laga- og reglugerða KSÍ fyrir almennum dómstólum.*“

Með greininni séu þeir aðilar sem lögsaga nefndarinnar nái yfir skýrlega afmarkaðir og telur kærði skýrt að aga- og úrskurðarnefnd hafi ekki lögsögu yfir stjórn KSÍ.

Samkvæmt gr. 31.2. starfi nefndin eftir aga- og úrskurðarreglum KSÍ, nú reglur samþykktar þann 28. maí 2020. Sé þar að finna efnislega sömu reglur um hlutverk nefndarinnar, sjá 3. gr. og ákvæði um það hverjir geti orðið aðilar til varnar í málum fyrir nefndinni og áfrýjunardómstólnum, sjá gr. 7.1. Þá sé í IV. kafla reglugerðarinnar fjallað um þau viðurlög sem nefndin getur lagt á vegna kærumála og ljóst að þar er ekki að finna heimild fyrir því að hún geti ógilt ákvarðanir stjórnar KSÍ.

Ákvörðun stjórnar KSÍ hafi að þessu leyti verið endanleg og verði ekki borin undir aga- og úrskurðarnefnd KSÍ, sem hvorki hafi lögsögu yfir stjórn KSÍ eða heimildir að lögum KSÍ til að ógilda ákvarðanir stjórnar KSÍ.

Þá vísar kærði einnig til dóms áfrýjunardómstóls KSÍ í máli nr. 1/2016, þar sem staðfest var með vísan til forsendna niðurstaða aga- og úrskurðarnefndar í kærumáli nr. 3/2016; Stjarnan gegn mótanefnd KSÍ.

Verði ekki fallist á kröfu um frávísun málsins byggir kærði á því að hafna beri kröfu kæranda.

Af hálfu kærða er því hafnað að með covid reglugerðinni hafi verið settar nýjar reglur sem fari í bága við ákvæði gr. 33.4 í lögum KSÍ.

Covid reglugerðin breyti ekki leikjafyrirkomulagi Íslandsmótsins, heldur fjalli hún um það hvernig skuli bregðast við ef ekki reynist unnt að ljúka Íslandsmótinu með þeim hætti sem gr. 33.4. kveði á um. Hvorki í gr. 33.4. né í öðrum ákvæðum laga KSÍ eða reglugerðum, sé að finna reglur um það hvernig skuli bregðast við og ákveða úrslit ef ekki takist að ljúka móti vegna óviðráðanlegra aðstæðna. Ákvæði gr. 15.6. í reglugerð stjórnar KSÍ um knattspyrnumót, sem kærandi vísi til séu þýðingarlaus, bæði efnislega og formlega. Formlega þar sem um er að ræða reglu setta af stjórn KSÍ um það hvernig bregðast eigi við ef einstaka kappleikur ferst fyrir vegna óviðunandi aðstæðna og því gætu þær reglur ekki takmarkað heimildir stjórnarinnar til að setja nýjar eða aðrar reglur ef svo ber undir, en efnislega þar sem

ákvæðið fjallar ekki um það tilvik að ekki sé hægt að ljúka móti vegna utanaðkomandi aðstæðna.

Með vísan til hlutverks stjórnar KSÍ og samkvæmt gr. 44.1. í lögum sambandsins, hafi það verið hlutverk og á ábyrgð stjórnar KSÍ að taka ákvörðun um það hvernig skyldi bregðast við ef þær aðstæður kæmu upp að ekki væri talið unnt að ljúka yfirstandandi móti.

Áður en til þess hafi komið að stjórn KSÍ stæði frammi fyrir þeirri ákvörðun setti stjórnin reglur og viðmiðanir fyrir slíka ákvörðun. Með þeim hætti setti stjórnin sér fyrirfram hlutlægar og málefnalegar viðmiðanir eða reglur sem hún ætlaði að notast við ef sú staða kæmi upp að aflýsa þyrfti mótum og kynnti aðildarfélögunum.

Ekki sé um það deilt að reglur stjórnarinnar séu hlutlægar, málefnalegar og tryggja aðildarfélögum fyrirsjáanleika ef upp komi þær aðstæður að aflýsa þurfi mótshaldi.

Þá bendir kærði á að á stjórn KSÍ hvíli sú skylda að tryggja að fyrirkomulag keppnishalds hér á landi samræmist skuldbindingum sambandsins vegna aðildar að FIFA/UEFA, sem og skuldbindingum einstakra félaga og leikmanna, og skuldbindingum vegna félagaskipta- og landsleikjatímabíla. Þá séu ótaldir fjölmargir aðrir þættir sem eiga sérstaklega við hér á landi og snúa að t.d. óvissu tíðarfari, ástands valla, lýðheilsu, samgöngum yfir vetrartímamann, og kostnaði félaga af því að halda úti starfsemi um óvissan tíma o.fl.

Þessi staða og alþjóðleg samræming á keppnisfyrirkomulagi sé enn frekari rök gegn því að dómstólar KSÍ, eða aðildarfélag, geti knúið fram aðra niðurstöðu á fyrirkomulagi mótahalds en stjórn KSÍ hafi ákveðið.

Þá hafnar kærði því að það hafi borið að kalla saman aukabætur sambandsins til að setja reglur eða lög um viðbrögð við Covid 19.

Lög KSÍ séu alveg skýr um það að stjórn KSÍ fari með æðsta vald í sambandinu milli þinga. Að auki sé sérstaklega kveðið á um það í lögum sambandsins að það sé hlutverk stjórnarinnar að bregðast við og taka ákvarðanir ef upp koma meiriháttar utanaðkomandi atburðir sem bregðast þarf við, sbr. gr. 44.1. Yrði aukabætur sambandsins kallað saman hefði það engar heimildir til að taka ákvarðanir í þá veru sem kærandi heldur fram. Ábyrgðin og skyldan liggja hjá stjórn KSÍ og hún taki lokaákvörðun um viðbrögðin.

Kærði telur óumdeilt að ekki voru fyrir hendi lagaákvæði sem fjalli um viðbrögð við því þegar utanaðkomandi aðstæður standa í vegi fyrir því að hægt sé að ljúka móti og hvernig beri að ákvarða úrslit og rétt til þátttöku í Evrópukeppni, ef svo ber undir. Stjórn KSÍ hafi því bæði verið rétt og skylt að setja fyrst reglugerð um viðbrögð við slíkum aðstæðum og síðan að taka ákvörðun um að hætta keppni og ákveða úrslit í mótinu.

Hvað varðar málsástæðu kæranda um vanhæfi formanns og varaformanns stjórnar KSÍ þá áréttar kærði að viðkomandi aðilar gegna hvorki trúnaðarstöfum fyrir umrædd félög né eru fyrirsvarsmenn þeirra.

Ekki sé rétt hjá kæranda að engar reglur hafi verið settar um sérstakt hæfi stjórnarmanna. Í grein 16.3. í lögum sambandsins sé kveðið á um það að stjórn KSÍ skuli starfa eftir

starfsreglum sem hún setur sér. Núverandi starfsreglur stjórnar séu frá 11. apríl 2019 og í 10. gr. þeirra sé að finna reglur um hæfi stjórnarmanna til að taka þátt í einstaka ákvörðunum stjórnar.

Hvorki samkvæmt fyrrgreindum reglum um hæfi, eða samkvæmt reglum stjórnarsýslulaga sem kærandi vísi til, hafi formaður eða varaformaður verið vanhæfir til að taka þátt í setningu reglugerðar um viðbrögð við Covid eða taka þátt í hinni kærðu ákvörðun stjórnar KSÍ um að hætta keppni og ákvarða úrslit þann 30. október s.l. Hafi þessir stjórnarmenn engra persónulegra hagsmuna átt að gæta og aðild þeirra að félögum sem töldust sigurvegarar samkvæmt ákvörðun stjórnarinnar hafi heldur ekki þau áhrif að þau teljist hafa „átt sérstaka og verulega hagsmuni að gæta umfram aðra“.

Séu þetta jafnframt sömu sjónarmið og almennt séu lögð til grundvallar við mat á hæfi.

V.

Niðurstaða:

Í máli þessu hefur Knattspyrnufélag Reykjavíkur kært KSÍ á þeim grunni að stjórn KSÍ hafi ekki haft heimild til þess að ákveða þann 30. október 2020 að hætta keppni í Íslandsmótum og bikarkeppni KSÍ. Byggir kærandi það fyrst og fremst á þeim grunni að sú reglugerð sem stjórn KSÍ samþykkti þann 17. júlí 2020 og var grundvöllur fyrrgreindrar ákvörðunar stjórnar KSÍ hafi farið í bága við ákvæði laga KSÍ. Þá byggir kærandi enn fremur á að meirihluti stjórnarmanna hafi verið vanhæfir til að standa að þeirri ákvarðanatöku með vísan til tengsla þeirra við lið sem höfðu hagsmuni af ákvörðuninni. Af hálfu kæranda er gerð sú krafa að aga- og úrskurðarnefnd felli úr gildi ákvörðun stjórnar KSÍ frá 30. október 2020 um að hætta keppni í Íslandsmótum og bikarkeppni KSÍ.

Í gr. 7.1 í reglugerð KSÍ um aga- og úrskurðarmál er kveðið á um að einstaklingur og/eða félag, sem misgert er við og hefur hagsmuni af meintu broti hafi rétt til að leggja fram kæru til aga- og úrskurðarnefndar KSÍ. Þá kemur fram að varnaraðili getur verið hver sá sem tilgreindur er í grein 3.3. í reglugerðinni.

Í gr. 3.3. í reglugerð KSÍ um aga- og úrskurðarmál eru tilgreindir þeir aðilar sem aga- og úrskurðarnefnd getur beitt viðurlögum fyrir brot á lögum KSÍ, reglugerðum KSÍ og öðrum reglum. Eru umræddir aðilar, sem taldir eru upp með tæmandi hætti í ákvæðinu, aðildarfélög, forráðamenn, leikmenn, þjálfarar, starfsmenn, milliliðir og aðrir þeir, sem eru innan vébanda aðildarfélaga KSÍ. Grein 3.3. í reglugerðinni fær jafnframt stöð í gr. 31.3 í lögum KSÍ sem er orðuð með sambærilegum hætti.

Í gr. 12.1 og 12.2 í reglugerð KSÍ um aga- og úrskurðarmál er talið upp í níu stafaliðum þau viðurlög sem aga- og úrskurðarnefnd getur beitt aðila máls í kærumálum. Enn fremur eru önnur ákvæði í reglugerðinni sem kveða á um viðurlög vegna ýmissa brota sem aga- og úrskurðarnefnd er heimilt að styðjast við, sbr. gr. 12.2 e). Í kafla XI. (viðurlög og refsingar) í lögum KSÍ er jafnframt talin upp þau viðurlög sem heimilt er að beita gagnvart *félögum* (gr. 40.1) og *einstaklingum* (gr. 40.2) vegna brota á lögnum og/eða reglugerðum KSÍ.

Af framangreindum ákvæðum reglugerðar KSÍ um aga- og úrskurðarmál leiðir að ekki er gert ráð fyrir að ákvarðanir sem teknar eru af KSÍ eða í þessu tilfelli stjórn KSÍ sæti kærur til aga- og úrskurðarnefndar nema sérstök heimild liggi til þess í lögum eða reglugerðum KSÍ. Af hálfu kæranda hefur ekki verið vísað til slíkra heimilda og brast kæranda samkvæmt framangreindu heimild til þess að kæra KSÍ enda getur það ekki verið varnaraðili málsins, sbr. gr. 7.4 reglugerð KSÍ um aga- og úrskurðarmál. Fær þetta jafnframt stoð í dómi áfrýjunardómstóls KSÍ í máli nr. 1/2016.

Þá eru jafnframt ákveðin takmörk sett við því hvaða viðurlögum aga- og úrskurðarnefnd er heimilt að beita í kærumálum. Úrskurður aga- og úrskurðarnefndar sem kveður á um réttindi eða skyldur aðila máls verður þannig að eiga sér stoð í lögum og/eða reglugerðum KSÍ. Hvorki er í lögum KSÍ né í viðeigandi reglugerðum að finna nein ákvæði er skjóta stoðum undir heimild aga- og úrskurðarnefndar til þess að fella úr gildi eða breyta ákvörðunum sem stjórn KSÍ hefur tekið líkt og kærandi hefur farið fram á í þessu máli.

Að virtum framangreindum ákvæðum í reglugerð KSÍ um aga- og úrskurðarmál og lögum KSÍ og eins og málatilbúnaði kæranda er háttað í kærur verður ekki komist hjá því að vísa málinu frá aga- og úrskurðarnefnd.

V.

Úrskurðarorð:

Máli þessu er vísað frá.

Um fresti vegna áfrýjunar:

Samkvæmt grein 17.3 í reglugerð KSÍ um aga- og úrskurðarmál er frestur til að áfrýja máli til áfrýjunardómstóls KSÍ 3 dagar frá því að úrskurður aga- og úrskurðarnefndar er kveðinn upp og skulu almennir frídagar ekki taldir með.

Sigurður I. Halldórsson [sign]

Halldór Frímansson [sign]

Þröstur Ríkhartsson [sign]